

בעוה"י לפ' עקב ובתוכו כמה חידושים מדרוש הספר על כמה גאונים זצ"ל.

שדרשתי ביום ה' ח"י מנחם תקצ"א לפ"ק פק"ק פ"ב י"א. *

הלא אין לנו יודעים מתשלוש שנים כלל. והיינו כיו זכיר במלוא קלה ככהמורה שהרי אין אתה יודע מתן שכרן של מלות כמו אצ"ה ואין חלוק בין קלות לחמורות רק לפשות רלוך חלקי חפתי — והיינו והי' עקב מלות קלות חשמון כמו החמורות ואתם אוחזים בזה מעשי אבותיכם שלא ידעו מתן שכרן של מלות. לעומת זה ושמר הי' לך את הצרית ואת החסד אשר נשבע לאבותיך דייקא באשר אתה אוחז מעשיהם בידך גם הוא ישמור לך צרית אשר כרת עמהם.

ופירש"י שאדם דש בעקביו. לשון זה ל"ע קלת שהוא לשון בזיון שדש המלות בעקביו ואחז"ל [שנת דף כ"ב]. שלא יכסה בגלגל שלא יהי' המלות בזיות עליו ואיך אמר בלשון בזיון שדש המלות בעקביו. וילע"ד דמלינו כמה פעמים שצטלו חז"ל מלות דאורייתא למגדר מילתא ועל הזאה ואחז"ל העמידו דברייהם במקום כרת [פסחים כ"ג]. והכל משום שאין הדור זריזים במלות ה' ואלו במקדש דכהנים זריזים או במקום ציד וכדומה לא גזרו ותוקעין שופר בשנת ולא גזרי' שמה יעצרו. ואלו הי' כל ישראל כך לא נתצטלו כמה מלות דאורייתא. ולעומת זה גם הצרית והחסד שכת הקב"ה את אבותינו נראה כמה פעמים כאלו ציטלו הקב"ה חיו ומסתיר פנים ממנו ואינו חיליל ציטול ממש אלא מקלקל ע"מ לחקן שפ"י יתנו לב לשב שלבסוף יקויים הצרית. כמו שמפירים חורה ע"מ לקיימה הי' הקב"ה כמפיר צריתו ע"מ לקיימו — ואלו הי' כל ישראל זריזים שלא היו לריכים לנדור גדרים כגיל ומקיימים החורה כתיבתה הי' הקב"ה מקיים שצושתו וחסדו כאשר כרת עם אבותינו. והיינו והי' עקב אותן מלות שדשו חז"ל בעקב ודחו אותם שלא לקיימם ורמז במלת עקב שרומז על יס"ר סטרא דנהש דכתיב משופנו עקב, אם אותן המלות תשמעו ותהיו זריזים ולא תלעזרו לנדור שמירה, אז ושמר הי' חלקיך לך את הצרית ואת החסד אשר נשבע לאבותיך.

ואגב אמרתי כמה ששהע"ה מקיים ס' קהלת כי את כל מעשה האלקים יציא במשפט על כל נעלם אם טוב ואם רע. ומי' סיים צרע ולא בהיפוך אם רע ואם טוב. ואנו מוסיפים וכופלין פסוק סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא ואת מלותיו שמיר כי זה כל האדם. הענין כי יש אדם מראה חלוניות שלו טוב וכל כוונתו להרע וע"ז נאמר ויראת מאלקיך דבר המסור ללבו נאמר בו ויראת [רש"י ויקרא י"ג ד]. ויש שפושט דבר רע למיגדר מלתא לקיים החורה, והקב"ה יציא במשפט על כל נעלם, אם עושה טוב ומחשבותיו רע, ואם רע ומחשבותיו טוב, נמלא סיים בדבר טוב. ואנו כופלים ואומרים פי' הדבר סוף דבר הכל נשמע, פי' כל הנעלם הי'ל ישמע ויתפרסם בסוף, ואמר נגד אם טוב ומחשבותיו רע אמר כי את האלקים ירא, וכל הדבר המסור ללבו נאמר בו ויראת מאלקיך והיינו את האלקים ירא, ונגד אם רע וכוונתו לעושה, אמר ואת מלותיו שמור שיהי' בו מיגדר מלתא ושימור מלות משמרת למשמרת וכ"ל.

ברוך תהי' מכל העמים לא יהי' כך עקר ועקרה וצבנהמתן. ודרשו חז"ל [בכורות מ"ד]: עקר מתלמידים. ול"ע מה לשון עקרה מינה עקר אבל עקרה מא'. אבל צע"ה הי'סיון יתכן קושי' זה, בהקדים דהריב מקרי זכר המשפיע והתלמידים

והיה עקב תשמעונו. יש לפרש כמ"ש רמב"ן כמה פעמים. [ויקרא כ"ו ט"ז, דברים ד' כ"ה ושם לי א']. דכמה פרשיות בחורה נאמרו ע"ד מלוא וע"ד כזאה, ומתם [דברים ל'] והי' כי יבואו עליך כל הדברים האלה וגו' ושנת עד הי' חלקיך ושמת בקולו. הוא כזאה וצמחון כי כן יהי' עכ"פ שלבסוף ישמעו אל קול הי' והי' ירחם ויקצן נחמו. ואמנם כתיב צפי האזינו שהצמחון הזה הוא כי ידן הי' עמו ועל עבדיו יתחכם כי יראה כי אגלת יד צע"ה ואפס עלור ועוזב צישראל כמו שהוא צדורנו צע"ה אז יתקיים ושנת וגו' ואתה תשוב ושמת בקול הי' והענד והרכב מאבותיך [דברים ל' הי' ח']. וזהו והי' עקב כשי"ה צע"ה צדוטא תחזונה כעקב היפך ראש, אז תשמעו בקול הי' חלקיך ושמר הי' חלקיך לך את הצרית ואת החסד אשר נשבע לאבותיך.

ואגב אמרתי, ישנו לארץ ידמו זקני בת ליון העלו עפר על ראשם חגרו שקים הורידו לארץ ראשן בתולות ירושלים [איכה ג' י']. כי זקני בת ליון נשעת החורבן דמו בנפשו לפי שפלותם אז המה כבר ירדו עד לעפר ואפס עלור ועוזב ומעתה תחיש ישובה, וצע"ה ירדנו ירידה אחר ירידה עד היום הזה באופן שהי' חורבן בהמ"ק ושפלת הוקיים ההם רק. כמו התחלה בעלמא לנרות רבות ורעות אשר השיגונו כבר. והיינו דקאמר ישנו לארץ, ידמו דמו בנפשו זקני בת ליון שכבר העלו עפר על ראשם והמה בעקב כמ"ש לעיל, אבל צע"ה לא כן הוא כי חגרו שקים בתולות ירושלים בתולה דייקא שהי' לרות ההמה כבעלת בתולה שהוא התחלה למה שאחריו.

והנה רש"י פירש עפ"י ספרי מלות קלות שאדם דש בעקביו. י"ל אחז"ל [אבות רפ"ב]. היו זכיר במלוא קלה ככהמורה שאין אתה יודע מתן שכרן של מלות. הנה בודאי איכא קלות וחמורות כשחז"ל [משנה סוף מ' חולין] אם במלוא קלה שהיא כאיבר אמרה תורה למען ייטב לך והארכת ימים, מלות חמורות לא כ"ש, הרי איכא קלות ואיכא חמורות וקלות שכתן אינה מרובה כחמורות. אך נחזי אנו כשהקב"ה ח"ל לאצ"ה [לך לך] שכתן הרבה מאד ח"ל מה תתן לי ואנכי הולך ערירי, נמלא עד אז שכבר הי' בן ע"ה שיים דימה בנפשו כי אין לו שום שכר טוב בעמלו, ומי' עבד הי"ת ומסר נפשו על קדושתו ועמד כבר בכמה נסיונות משנעשה בן מי' שנה, ועל מה ולמה הלא לא הי' מנפס לשום תשלוש שכר מי' עבד הי' מאהבה, וכן מחוייבים אלהנו בניו אחריו אפי' שכבר אנו יודעים שכתן הרבה מאד מי' לריכים אנו לעבוד הי'ת מאהבה כאלו אין אנו יודעים משום שכר, וממילא יש להור במלוא קלה ככהמורה אעפ"י שזו שכרה מרובה מזו מי'.

* הערה. דרוש הספר הגיל הי' נכון להיות בסדר ההפך שיערתי סדר אהת לברנה לאיתן ההפכים שלא נאמרו פ"י סין בנתן סציון [בגן ד' שבת ד' ארר או ד' אב ביה ודך אלילא, איתן יבואו אייה אדר סוף כל הדרשות מעתים קבועים בשנה. אלא דרוש הסדור יצא סהב"ל לפי שדרוש הבא אחריו "דרוש הודאה בפי' ושב" וזה סקוטו פה קדם סאפרים לזכרה לפי סדר הנתן והפרשיות, ודרוש הספר הגיל עם דרוש הודאה, הן יתן ריעין דלא סתפושין וצריכין זה לזה, זה נעל זה פותח באש"י יראה הקרא נפלאות ידבר. ב"י. לכן הצעתי הדרוש הזה.

והתלמידים נקבות המקבילים. והנה זה יותר מארבעים שנה תליית שלא נתבטלה ישיבה מעל שולחני אפי' יום אחד, והשתא הכא רבו עונותי וגבר עלי חולי וחולימה ונתבטלתי הרבה מהרבצת תורה והתלמידים עמדו ויחלו כמטר לי ולא יכולתי להשפיעם כרצונם והריני עקר בעריה (*), ועתה אחר כל זאת בחסדי היות חזרתי לימי עלומי ויכולתי כרצוני, הנה רעש גדול בעולם מחשש מגפה וחרב ומלחמה, והתלמידים נרדפים ממקומם מתפזרים אנה ואנה ולא מלאו מנוח בכל המקומות והשרים יועלים לטובה שנשלח עכ"פ ריבוי התלמידים כי ישראל כקוליס צעירי הפמים וכל הדרכים מסוגרים מיואל וזא ואנה ילכו עניי לאן הדחופים האלו, הרי מתחלה היי הכול עיי הרב שתי עקר ועתה מטעם התלמידים היינו עקרה צפורה, והיינו עקר ועקרה.

ובזה יזן ש"ס פי חלק [נח]. אין בן דוד בא עד שיבוקש דג לחולה ולא ימלא. פי כי ידוע [בכחות ס"א:] כשאמר פסוק לריע מיט עוסק בתורה נגד גזירת המלכות והשיב לו אמשול לך משל לשועל שעמד על שפת הנהר ואמר לדגים מיט אתם ריטם הנה והנה, ח"ל מפני שאנו מתיראים מפני הליידיס, ח"ל לאו חלי היבשה ונלחמה עממה, ח"ל אין אתה פקה חלל טיפש שבחיות השתא צמים שהוא מקום חיותנו חנו יראים מפני הליידיס, ציבשה שהוא מקום מיתתנו על ח' כמה וכמה, חמנס כוונת השועל היי להטעותם להוליחם ממקום חיותם, ואמר ריע היי ומה צעפה שאנו עוסקים בתורה כי היא חיינו ואורך ימינו חנו מתיראים חס נשמע לקול השועל שלא לעסוק

שערי יוסף

(* ט"ן מ"ח"ו האנן הקדוש שהורשים וצ"ל אברק' קראקא בקרטה הנפלאה לשוית ח"ס דו"ד הנקובה בשם "פתוחי חתם" כתב שם במפה וז"ל: שמעתי ספ"ו הקדוש מיום אשר החל ללמוד עם תלמידים לא עבר עליו יום בשנה שלא למד תורה ברכים חוץ מצ"ב. גם בליל י"ב"ג הדאספו אליו העדרים ולימוד אותם סדר עבודת י"ד"כ בבח"ק שיכנה בב"א, אלה אוכרה ואשפכה עלי נפשי כי היה נופו הקדוש שזכא ביסורים קשים חליתו הוא נשא משנת תקצ"א, וכשהי' נוס סוף למורה קרא לו איזו תלמידים ואמר לפניהם דית למען לא יעבור יום בלי תלמוד תורה דרכים וכו' עכ"ל, ובשנה זו תקצ"א לסיק כבר בריש שתא היי רבינו בסכנה עצומה כמו שכתב בתשובתו בשוית ח"ס בארע"ז ח"ב רס"י נ' סיוס ט' כסליו תקצ"א לפ"ק, וכן בד"ס בהשטמות בספ"י ר"ה סו"ד שבט, ובדו"ד ס"י שס"ה סכ"ד אדר) ונגד רצונו דמורו באשר דרבו היה ליסע לטקום הרחצה רק בשלחי קייטא כסוכר בדרכה בתשובתו ולדונמא בתשובת ארע"ז ח"ב ס"י נ"ז ושם ס"י ס"ג ח"י ק"י, שלא לבטל הרבה מלימודו עם התלמידים לסאות, הוכרח סוף דל ליסע בשנה זו למרחץ פישטיאן כבר בחצי חודש סיון, כסוכר בשוית ח"ס האנ"ח ס"י קכ"ט, ושם בס"י קמ"ה סכ"ב תמוז בתשובתו להגאון שהרש"ק ז"ל כי בריש התשובה וז"ל: יקרתי הגיעני ואני מה עוסק במרחצאות על רוב התלאות ע"ג תלאות כי נהייתו ונרלית השנה הזאת כיסם שעברו כידוע וגם מה אני בעויה עד היום הזה נחליתי בחלה קדחת ל"ע ואין רעתי שפוי ואין כדי כסאו וכו' עכ"ל, [ואעפ"כ היה קצת הסומר בסתנו והשיב גם בשנה זו המון תשובות, וכתב היי ע"ס, וקנעושים על סוגיות, והיי אגדה הרבה סדי שבת בשבתו, ודרש דרשותיו הנפלאות בעתם סוגיות, והעלה הכל בעצם ירו המהור בפנקס קדשו עה"ת משנה הא"ל, גם תדיו מה שדרש או בפישטיאן בפי קדו הספידא על הגאון אהל דוד וצ"ל, ובמש"ק ער"ח אב כר"ב שם היי בקונטרס סוחד על ר"ס אר"ב, ונרמסו ב"ס ע"ס חילין שם], והתעכב שם עד יום ד' בחודש אב ככתוב בשוית ח"ס אהע"ז ח"ב בריש תשובה ח' — ועל כן פתאנה רבינו דל מה בדרוש החוצב להבות אש שנתבטל בשנה א' הרבה מלימודו הקדוש עם התלמידים, ודואג על העתיד שחיו יבטל וזאת לימוד תורה מפני הישיבה המנינה בפני כל, וכאשר היה באמת מן ופסחה לקהלתו כסוכר לקמן בדרוש הוראה ב"ה ואדר כל זאת וכו' והיא פלא, ו"ע:

כתורה עאכריכ — הנה כן הדבר הזה ממ"ט, כל זמן שהישיבות בעולם אעפ"י שהליידיס רודפים תמיד ואין רגע בלא פגע מ"מ זכות התורה מגין, אבל עתה הליידיס את עמו כשועל ליעץ לטוב לצטל כל הישיבות בכל המדינה ואס"י ב"א ח"ו ויגש הרעס והמגפסה או דברים שאנו יריאים מי'גן ציבשה בלי מי תורה, והנה עלת השועל הזה המתנכר להטיב הוא יותר רע ומר מהליידיס הרעים כשאנו צמים, וכבר כתבתי לעיל דאין בן דוד בא עד שאפס עלור ועוז, ע"כ אמרו אין בן דוד בא עד שיבוקש דג לחולה, היינו תלמידים השטים צמי התורה יבוקשו לרפאות כל חלי ולא ימלאו צפורה ולא היא דיוטא התחתונה ולא נלפה לבן דוד צ"ח — וע"כ אמר בצרכתן של ישראל לא יהי כך עקר מלד הרב ולא עקרה מלד התלמידים, ואלא תאמר שהבטיח בן להגן מן האומות שלא ילטו עלינו, ע"כ הקדים ברוך תהי' מכל העמים ולא תלטרך להגנה ומי' לא יהי כך עקר ועקרה.

ועד"ן נפרש מאמר שלי' מס' מכות כשראו ר"ח ור"י שועל יולא מצית ק"ק והיו צוכים וריע מלחק ואמר כיון שנתקיים ליון שדה תחרש ור הרבית לבמות יער יש לנפות שיתקיים צמחה נבואת זכרי' עוד ישבו זקנים חקנות ואיש משענתו צידו, ואקדים לפי ח"ל הא דכתב [ישע"י ג'] כי הנה וגו' מסיר מירושלים ומיהודה משען ומשענה היינו זכר ונקבה רב ותלמידיו, ולעומת זה בצרכותינו צמחה עוד ישבו זקנים חקנות, היינו חכמי ישראל זקן זה שקנה חכמה זקנים זכרים רבנים וחקנות נקבות תלמידים, ומשענתם צידם, היינו משענת ומשענה ח"ל, וכנזח אל המכוון בעזרי, כי גם הם ידעו שאם יתקיים הר הבית לבמות יער יש לנפות לישועה, אך ראו שועל שנראה לכאורה חיה בת תרבות רגילה כמקום יישוב ואיננו יער ואין לנפות לבואת זכריה, אבל ריע לטעמי צמשל ח"ל כי הוא הבין שהס"ס מתלבש בשועל והוא גרוע מליי' וחוחים והוא מוליח דגים מיס ומסיר משען ומשענה ועי"ז יש שמחה שנלפה על הסיפוך שהוא טוב שיצבו זקנים חקנות ואיש משענתו צידו כח"ל.

ובתוכחה אמרתי אז בהמשך דברים. כתב [ח"כ א'] דרכי ליון חבלות מצלי בלי מועד כל שעריה שוממין כהניה נאחמים בתולותיה נוגות והיא מר לה, כי חנו רואים צפורה דרכים חבלים ושעריה שוממים ואעפ"י שהוא לרה ממנו יושע יהודה ויתנו לב אין צמי הרוחה נתערכו בחורים ובתולות וטיילו במקום המסוגרים עתה ולא יכלו עתה לילך לטיאטרות כי הם כקוליס כקוחים צעירי העכו"ם צלמי יגעו בלבויהם, ויתנו לב וישבו אל היי ויקבל תשובתנו ויולחנו למרחב צמחה — אך הרשעים דואגים חיי כי היום לא נוכל לילך אל מקום שחוק פלוני והיום שנת לא נוכל לעבור הגשר ולחלק שם בחלול שבת ותפרכות אנשים וגוים, מלא הרשעים הללו הדואגים על שאינם מולאים מה שמצדקים לימוד הרע, הם מוסיפים חטא ועונש על הדור במקום שהי' להיות לכפר עון, והנה הכיחא לוח על צנות ליון ההולכות נטיות גרון הלך וטפוף תהלכנה, והנה צענת מלור ומלוך דרכי ליון חבלות מצלי בלי מועד ושעריה שוממים וכהניה נאחמים היי הכל לטובה ולכפרת עון כאשר מסיים לצסוף חס עונך בת ליון לא יוסף להגלותך — אך מקוין הכא, בתולותיה

בחולותיה נוגות על שלא יכלו לילך הלוך ועסוף ברחובות קריה כדרכם, והיא מר לה, אותה תנוגה של הכתולות היא מר לה וגורם רעה יותר, משאיכ' אהמה של כהנים נאנחים גורם טובה ותם עוקך.

והסיר ה' ממך כל חולי וכל מדוי מנרים הרעים אשר ידעת לא ישימם בך ונתנם בכל שונאך, ואכלת את כל הפמנים וגו'. הנה כתיב [דברים ד' ג'] עייכס הרואות את אשר עשה ה' בצפל פפור כי כל האיש אשר הלך אחרי צפל פפור השמידו ה' אלקך מקרבך ואתם הדבקים ביה אלקיקס חיים כלכם היום. ויליד מאי חידוש מיט לא יחיו הדבקים. וחז"ל אמרו [סנהדרין ס"ד]. הדבקים רק דבקים צעלמא כזי תמרות הדנוקות צעלמא. והגראה הנה כשיט חיתה צעולס רחמנא ללן ורובס חייבים וגורמים פיפוט האיר צדבר ומנפה אז אין מבחין בין טוב לרע אם לא בהשגחה פרטית פיד [איוב ה' י"ט] בשש לרות יליך ובשצפ רעות לא יב בך רעה, ברעב פדך ממות ובמלחמה מידי חרה, ופול מלך אלף ורצנה מימיקך אליך לא יגש, והוא השגחה נפלאה, אבל הדבקים צעלמא אפסי שלא ה' חייבים מיתה בלאיה מיהו אינס ראויס להללה ג"כ. אך יפן עמך כולם לדיקים וכלל ישראל אפי' הם רק דבקים צעלמא ראויס להללה ולהשגחה פרטית. פיכ אמר פייכס הרואות וגו' בצפל פפור שמתו כ"ד אלף במנפה, ואתם שהייתם רק דבקים, ומימ חיים כלכם היום. והיינו דקאמר נמי הכא אפי' בשעה שישים בכל שונאך כל מדוי מנרים לא ישימם עליך. והנה מלינו צדבר שטי' בימי דהפיה [שמואל ב' כ"ד ט"ז] רב עתה וגו', טול הרב שבעס שהוא אבישי בן לררה ופי' מיתתו נפנר המנפה, [ברכות ס"ב:] הוה סדיא שחיו יחסר לדיק צפת מנפה בשונאים כדי להגן על ישראל קמיל והסיר ה' ממך כל חולי היינו מיתה חכמים שנקרא כל חלי וכל מכה [דברים כ"ח *], אותו יסיר ה' כי יחיו לעד ומימ יחיו כל ישראל ונגס לה יקרב באהלסם, אורך ימים ישביעם ויראהו ביטופתו אמן:

בעזרי מה שחנני הית דרוש פי' וישב **דרוש הודאה** אחר המגפה חולי קאלרא ר"ל בשנת תקצ"ב לפ"ק.

דהע"ה אמר [תהלים קי"ג] לדוד ברכי נפשי את ה' וכל קרבי את שס קדשו ברכי נפשי את ה' וגו' הסולח לכל פוניכי הרופא לכל תחלואיכי וגו' כל המזמור. הנה פתח דבריו ברכי נפשי וכל קרבי את שס קדשו מיט אמר שס קדשו ונפשו וקרבו. הנה לתת שבה והודאה להשיית שהחיינו וקימנו לכאורה אינו כדי לתת שבה והודאה לזה כי מה יתרון לאדם בחיי עה"ז ומה צלפ כי יחיה, הלא כה דבריו יוס יוס מה אנו מה חיינו מה כחנו מה גבורתנו הלא כל הגבורים כאין לפיך ואנשי שס כלל היו וחכמים כבלי. מדע וכו' ומי חייסם הכל לפיך ומותר האדם מן הבהמה אין כי הכל הכל, איכ למע זה הכל תהבנו לדרך ה' על הכלי העה"ז ועל קיוס הגוף, ואם הגוף הבהמה הוא שמת בשטותו באכלו צטר לשובע עוד יחיה ויאכל וישתה וישכח רישו, פכיפ הנפש חלק אלוה ממפל לשמחה מה זו עושה לומר ברכי

* דרש זה נובא בערות דבש ח"י דודס ד' ולא נפנא במדשים שלמינו, כמו שחזיר על זה בעהמ"ס ילקוט אליעזר בספרו סלאה קשדת דרוש ר',

נפשי את ה' הרופא לכל תחלואיכי, משל לכן מלך. ששלחו אביו מפל פניו ודחאו אל אי רחוקה בא"י הים, והנה אנשי האי שמחו בו כי כל ימי היותו פלור אסור ציינים נפקדו אנשי האי מאנשי המלך פי' צנו הסנור ובצוא זמן ששוב אל אביו נתאבלו אנשי האי ושמה בן המלך, ושוב אחר זה האריך המלך זמן אסורו להתעכב עוד באי שמחו אנשי האי ולנטער בן המלך, והינ' הנפש חלק אלוה ממפל פלור בגוף הסכור והחומר שמה בהמגזו פס בן המלך הנפש, ובצוא זמנו לשוב אל ביתו ישמה הנפש וילטער הגוף, וכשמלך הקביה ושולח רפואה רחי מחליו, הגוף יש לו לשמחה, אך הנפש מיט ברכי נפשי את ה'.

אבר אהחו עמך בני בריתך וכו' אשרנו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו אשרנו שאנו משכימים וכו' ויפה שעה אחת בתשובה ומעט צפיה מכל חיי העה"ב.

ובפ' השבוע כתיב וישב יעקב אחז"ל ביקש יעקב לישב בשלוה אמר הקביה לא דיין לדיקים מה שיש להם לעה"ב אלא שרואים לישב בשלוה צפיה מיד קפן עליו רוגזו של יוסף. והדבר יפלא מי סבי להקביה אם יאכלו לדיקי תרי עלמא. אבל כבר כתבנו במקום אחר במשאלתי' [לכות פ"ד] יפה שעה אחת של קורת רוח צפיה מכל חיי העה"ז ויפה שעה אחת בתשובה ומעט צפיה מכל חיי העה"ב, שלכאורה הני תרי יפה סותרים זא"ז ואיך להיות פה"ב יפה מעה"ז ועה"ז יפה מעה"ב. אבל הפנין אפסי שאמת הוא שכל לדיק יפה לו שעה א' צפיה לעשות רלון קונו ימיט מכל חיי העה"ב ואיכ לא ה' הלדיק ראו לזכר פה"ב כלל כי די לו בהכחות צפיה ולפוס לערה אגרא, פיכ [פכ"פ] אין שום לדיק צעולס שחושב עלמנו שפשה רלון קונו אפי' צמלוה אי' וחושד עלמנו לעולם, ואפי' מרעה אמר בשעת סילוקו איני ידע לאיזה מקום מוליכין נשמתו אם לשמים אם לארץ פיכ פייס השמים והארץ ואמר האינו השמים ותשמע הארץ כדאיתא במדרש [ילקוט שם תתקמ"ב], נמלא אינו נהנה צפיה כלל, אך צבואו לעה"ב ומראין לו שכרו ואיך עשה רלון צוראו צפיה אז הוא שמה וטוב לב על העבר צפיה, ואיכ צפיה אז יפה לו שעה א' שפנרה עליו מכבר צפיה מכל חיי פה"ב ויפה אותה שעה צפיה מכל חיי העה"ז לפי שאז צפיה פדיין לא ידע שנתפייס הקביה עמו — ואמנם יעקב אביו פיה צבואו שלם מבין שיני אריות עשו לכן וצר פס אלקיס ואנשים ויוכל ונקרא שמו ישראל ושוב קראו הקביה אל חכה לשכון בארץ הקדושה ועוד לכבד אביו בחייו ועשו פינה מפניו, אז ידע ננפשו כי הוא מובחר שבאבות ויפה לו שעה א' צפיה באי מכל חיי העה"ב, פיכ וישב יעקב כתישב בשלוה צפיה, ואמר הקביה איכ יאבד שכרו לעה"ב על כל עבודתו שמכאן ואיך שהרי יפה לו שעה א' באי מכל חיי העה"ב, פיכ הטעמו הקביה וקפן עליו רוגזו של יוסף והי' סבור שמת וקבלה בידו אם מת אי' מצניו בחייו הרי הוא כמורה לשמים איכ שוב לא ה' יפה לו צפיו שעה א' צפיה כי חשד עלמנו שאינו עושה רלון קונו, ואיכ שחדע לו שיוסף חי אז הורד למנרים חולה לארץ ואז פשיטא שלא נהנה ממעשו ועבודתו בארץ סמאה ופיכ נתקיים בו מולא שפתיו כי ארד אל בני אכל שאולה כי פכיפ פיז ירד אכל שאולה לקבר כי אפי' אחיכ שידע שיוסף חי מיט פיז מת בחיל, ועכיפ לעונתו לא ראה הקביה שיט בשלוה ואיש.